

AIZDEVUMI SAISTĪTĀM PERSONĀM

Izmaiņas no 2018. gada 1. janvāra

20.10.2017.

SAISTĪTIE UZŅĒMUMI

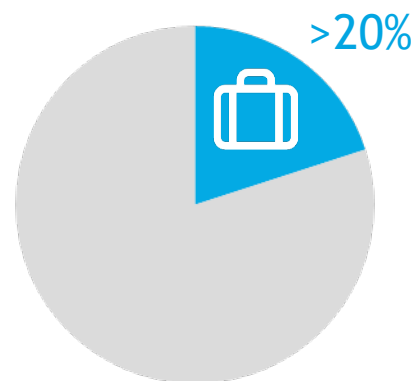
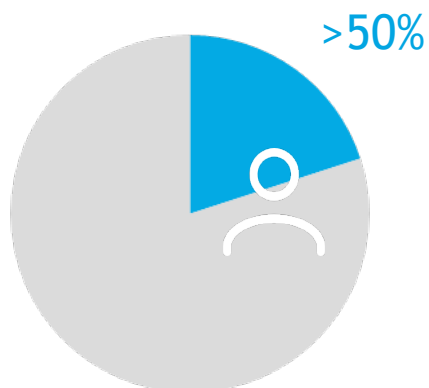
SAISTĪTĀS PERSONAS

DEFINĪCIJA

Jaunajā Uzņēmuma ienākuma nodokļa likumā izņemta saistīto pušu definīcija.

Likums “Par nodokļiem un nodevām” (1.panta 18.punkts).

Saistītās personas:

SAISTĪTĀS PERSONAS

LIKUMS «PAR NODOKĻIEM UN NODEVĀM»

Divas vai vairākas fiziskās vai juridiskās personas vai ar līgumu saistīta šādu personu grupa, vai šādu personu vai grupas pārstāvji, ja pastāv vismaz viens no šādiem apstākļiem:

- a) mātes un meitas komercsabiedrības vai kooperatīvās sabiedrības (sabiedrība),
- b) vienas sabiedrības līdzdalības daļa otrā sabiedrībā ir no 20% līdz 50%, turklāt nav balsu vairākuma,
- c) vairāk nekā 50% no pamatkapitāla/daļu vērtības katrā no šīm divām vai vairākām sabiedrībām pieder vai ir nodrošināta izšķiroša ietekme vienai un tai pašai personai un šīs personas radniekiem/laulātajam;
- d) vairāk nekā 50% no pamatkapitāla/daļu vērtības katrā no šīm divām vai vairākām sabiedrībām pieder vai ir nodrošināta izšķiroša ietekme vairākām, bet ne vairāk kā 10 vienām un tām pašām personām,
- e) vairāk nekā 50% no pamatkapitāla/daļu vērtības katrā no šīm divām vai vairākām sabiedrībām pieder vai ir nodrošināta izšķiroša ietekme sabiedrībai, kurā fiziskajai personai (vai šīs personas radniekiem/laulātajam) pieder vairāk nekā 50% no šo sabiedrību pamatkapitāla/daļu vērtības,
- f) vienai un tai pašai personai vai vienām un tām pašām personām ir balsu vairākums šo komercsabiedrību vai kooperatīvo sabiedrību valdēs (izpild-institūcijās),
- g) starp šīm personām papildus līgumam par konkrētu darījumu jebkādā formā ir noslēgta vienošanās par jebkādu līgumā neparedzētu papildu atlīdzību vai šīs sabiedrības vai sabiedrības veic cita veida saskaņotu darbību, lai samazinātu nodokļus.

SAISTĪTAS PERSONAS

KOMERCLIKUMS

Ar sabiedrību saistīta persona:

- 1) *sabiedrības dalībnieks, kuram ir tieša izšķirošā ietekme sabiedrībā,*
- 2) *sabiedrības valdes vai padomes locekli,*
- 3) *sabiedrības dalībnieka, kuram ir tieša izšķirošā ietekme sabiedrībā, valdes vai padomes locekli,*
- 4) *personu, kura ir šā panta 1. vai 2. punktā minētās personas radnieks līdz otrajai radniecības pakāpei, laulātais vai svainis līdz pirmajai svainības pakāpei, vai personu, ar kuru tai ir kopīga saimniecība,*
- 5) *juridiska persona, kurā šā panta 1., 2. vai 4. punktā minētajai personai ir izšķirošā ietekme.*

Darījums starp sabiedrību un saistīto personu nav spēkā, ja nav dota padomes vai dalībnieku sapulces piekrišana.

UZŅĒMUMU IENĀKUMA NODOKLIS

AIZDEVUMI SAISTĪTIEM UZŅĒMUMIEM

DARĪJUMI AR SAISTĪTĀM PERSONĀM

Uzņēmuma ienākuma nodoklis

- No 2018. gada 1.janvāra ar UIN apliekamo bāzi veido sadalīta peļņa un nosacīti sadalīta peļņa.
- Nosacīti sadalītā peļņa ietver arī **aizdevumus saistītajām personām!**
- Apliekamā bāze ir jādala ar 0,8 un jāreizina ar likmi 20%.
- Taksācijas periods - pārskata gada pēdējā taksācijas periodā deklarācija

DARĪJUMI AR SAISTĪTĀM PERSONĀM

AIZDEVUMI SAISTĪTAJĀM PERSONĀM

UIN 11.pants:

Aizdevumi saistītajām personām ir ar nodokli apliekami darījumi, izņemot aizdevumus, kurus izsniedzis:

- dalībnieks nodokļa maksātājam,
- nodokļa maksātājs tā ārvalstu PP,
- lauksaimniecības vai mežsaimniecības kooperatīvs tā biedram saimnieciskās darbības nodrošināšanai.

DARĪJUMI AR SAISTĪTĀM PERSONĀM

AIZDEVUMI SAISTĪTAJĀM PERSONĀM

Aizdevumi netiek aplikti, ja :

- aizdots apmērā, kādā aizdotā nauda ir saņemta no nesaistītas personas (piem.kredītiestādes),
- pārskata gadā izsniegtajiem aizdevumiem, ja iepriekšējā gada sākumā bilancē neveidojas iepriekšējo gadu nesadalītā peļņa,
- aizdevumiem apmērā, kas nepārsniedz pārskata gada sākumā reģistrētā pamatkapitāla apmēru no kura atņemta iepriekšējos pārskata gados izsniegtā un neatgūtā kopējā aizdevumu summa,
- aizdevumiem līdz 12 mēnešiem.

! Taksācijas perioda ar UIN apliekamo bāzi samazina par atmaksāto aizdevuma summu, ja kādā no pirmstaksācijas periodiem aizdevumu summa bija iekļauta ar uzņēmumu ienākuma nodokli apliekamajā bāzē vai bija aplikta ar iedzīvotāju ienākuma nodokli.

DARĪJUMI AR SAISTĪTĀM PERSONĀM

PĀREJAS NOTEIKUMI

UIN likuma jaunās normas attiecināmas uz aizdevumiem, kuri izsniegti, sākot ar 2018. gada 1. janvāri, vai uz tiem aizdevumiem, kuri izsniegti 2017. gadā, ja to mērķis ir bijis mākslīgi samazināt nodokļa bāzi.

Likvidācijas gadījumā līdz 2017. gada 31. decembrim neatgūtos aizdevumus iekļauj ar nodokli apliekamajā bāzē (likvidācijas kvota).

Attiecībā uz aizdevumu aplikšanu ar nodokli un tā atvieglojumiem, apliekamais ienākums nav jāpalielina par aizdevuma daļu, kas nepārsniedz nesadalīto peļņu, kura uzrādīta bilancē 2017. gada 31. decembrī.

DARĪJUMI AR SAISTĪTAM PERSONĀM

TRANSFERTCENU DOKUMENTĀCIJA

Nosacīti sadalīta peļņa ietver arī:

ienākumus, kurus nodokļu maksātājs būtu saņēmis, vai izdevumus, kuri nodokļu maksātājam nebūtu radušies, ja komerciālās un finanšu attiecības būtu veidotas pēc noteikumiem, kas būtu spēkā starp divām neatkarīgām personām.

! Neskatoties uz to, vai apliekas aizdevums ar UIN vai nē, aizdevumu nosacījumiem (procentu likmei) starp saistītiem uzņēmumiem ir jāatbilst tirgus vērtībai.

CITU VALSTU PRAKSE

AIZDEVUMI SAISTĪTAJĀM PERSONĀM

IGAUNIJA

Starp saistītiem uzņēmumiem aizdevumam, kura aizdošanas termiņš **pārsniedz 48 mēnešus**, aizņēmējam jāsniedz informācija nodokļu administrācijai 30 dienu laikā, ka aizņēmumu spēs atgriezt atpakaļ.

Prasība deklarēt šāda veida aizdevumus skar tos aizdevumus, kuri **izsniegti pēc 01.07.2017.**

Transfertcenu dokumentācija jā sagatavo, ja:

- Grupas gada apgrozījums pārsniedz EUR 50 milj.,
- Pamatlīdzekļi EUR 43 milj.,
- 250 darbinieki

Jāspēj pamatot aizdevuma procentu atbilstība tirgus vērtībai.

Aizdevumus uzņēmuma īpašniekiem apliek ar UIN - 20/80.

AIZDEVUMI SAISTĪTAJĀM PERSONĀM

LIETUVA

Speciālo normu nav, izņemot thin capitalisation normas, kuras savukārt attiecas tikai uz aizņēmumiem no saistīta uzņēmuma.

Aizņemoties no saistītā uzņēmuma, aizņēmums pret pašu kapitālu nevar pārsniegt attiecību 4:1.

Transfertcenu dokumentācija jā sagatavo, ja:

- Gada apgrozījums pārsniedz EUR 2 896 200,
- Darījums pārsniedz EUR 90 000.

TIESU PRAKSE

Beļģija

- tika ieviesta ES padomes Direktīva 2011/96/ES par kopējo sistēmu nodokļu uzlikšanai, ko piemēro mātesuzņēmumiem un meitasuzņēmumiem, kuri atrodas dažādās dalībvalstīs.
- Ir jāmaksā nodoklis (fairness tax) no 5% no saņemtajiem dividendēm.
- Ārvalstu uzņēmumu nodibinājumiem nodoklis tiek aprēķināts no bruto dividenžu daļas, neskatoties uz to izcelsmi.
- 2017.gada 17.maija Eiropas Savienības Tiesas lēmums, kā Beļģijas Taisnīguma nodoklis daļēji parkāpj ES padomes direktīvu un parkāpj “brīvības veikt uzņēmējdarbību”.

TIESU PRAKSE

Francija

- Francijas uzņēmumiem ir jāmaksā papildu 3% iemaksa par sadalīto dividenžu un pielīdzināto ienākumu summu.
- 2015.gadā Eiropas Komisijas uzsāka pārkāpuma procedūru pret Franciju.
- EST 2017. gada maijā norādīja, ka Francijas uzņēmuma izmaksātajām dividendēm, kuras atspoguļo dividenžu pārdalīšanu, ko uzņēmums iepriekš saņēma no saviem meitasuzņēmumiem no ES, nevar piemērot 3% peļņas sadales nodevu, jo tā rezultātā tās tiktu pakļautas dubultai nodokļu uzlikšanai, kas ir liegta ar ES direktīvas 2011/96/ES 4. pantu.
- Francijas Konstitucionālā tiesa 2017. gada 6. oktobrī paziņoja (lieta Nr. 2017-660 QPC), ka minētās 3% papildu iemaksas nav saskaņā ar konstitucionālajiem principiem, un tāpēc tās ir pilnībā neatbilstošas konstitūcijai.

PALDIES!

Jebkuru jautājumu gadījumā, lūdzu, sazinieties:

Jeļena Bārtule
BDO Latvia nodokļu prakses vadītāja
T: +371 6677 7800
E: jelena.bartule@bdo.lv